

บทที่ 1

ลักษณะโดยทั่วไปของการบัญชี (Introduction)

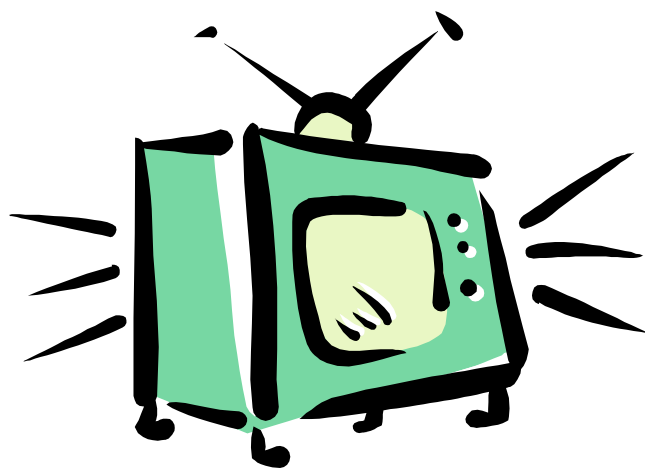
หัวข้อเรื่อง

- ประวัติของการบัญชี
- กิจกรรมทางธุรกิจ
- บทบาทของการบัญชี
- ความหมายของการบัญชี
- กระบวนการบัญชี
- นักบัญชีและผู้ทำบัญชี
- ผู้ใช้และประโยชน์ของข้อมูลทางการบัญชี
- ประเภทของการบัญชี
- หน้าที่ของงานบัญชีในองค์การ
- ข้อแตกต่างระหว่างบัญชีการเงินและบัญชีบริหาร
- ประเภทของธุรกิจ
- รูปแบบของธุรกิจ
- แม่บทการบัญชีและหลักการบัญชี
- งบการเงิน

ประวัติของการบัญชี

ยุคอุตสาหกรรม (Industrial age) เริ่มขึ้นในศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา บริษัทขนาดใหญ่ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก การดำเนินงานเริ่มที่จะแยกความเป็นเจ้าของออกจากฝ่ายบริหาร จึงทำให้ความต้องการในการจัดทำรายงานสถานะของธุรกิจมีความสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของ

ยุคของข่าวสารข้อมูล (Information age) “ผลิตภัณฑ์” คือการให้บริการทางด้านข้อมูล คอมพิวเตอร์ในฐานะที่เป็นอุปกรณ์ในการจัดการข้อมูลจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโลกยุคข้อมูลข่าวสารนี้

กิจกรรมทางธุรกิจ

กิจกรรมของธุรกิจว่ามี 4 ประการหลักด้วยกันคือ

- การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์
- การจัดหาแหล่งเงินทุน
- การลงทุน
- การดำเนินงาน

การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ (Establishing corporate goals and strategies) วัตถุประสงค์ (Goals) ของธุรกิจหมายถึงเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการเมื่อดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ กลยุทธ์ (Strategies) ของธุรกิจหมายถึงแผนที่กำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การจัดหาแหล่งเงินทุน (Obtaining financing) ก่อนที่กิจการจะดำเนินงานได้นั้น กิจการจะต้องมีเงินทุนในการดำเนินงานเสียก่อน กิจกรรมจัดหาทุนจึงเกี่ยวข้องกับการได้รับเงินทุนจากแหล่งใหญ่ 2 แหล่งคือเจ้าของและเจ้าหนี้

การตัดสินใจลงทุน (Making investments) เมื่อกิจการได้รับเงินทุนมาแล้วก็ต้องตัดสินใจลงทุนเพื่อให้กิจกรรมทางธุรกิจสามารถดำเนินงานไปได้

การดำเนินงาน (Carry out operations) เมื่อกิจการได้รับเงินทุนก็จะนำเงินไปลงทุนซื้อทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานและสร้างกำไรให้กับกิจการ

บทบาทของการบัญชี

การบัญชีเป็นงานบริการอย่างหนึ่ง มีหน้าที่ให้ข้อมูลเป็นตัวเลขทางการเงินเกี่ยวกับกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

ความหมายของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การบัญชีไว้ดังนี้

“การบัญชีหมายถึง การจดบันทึก การจำแนก การสรุปผล และรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงิน โดยใช้หน่วยเป็นเงินตรา รวมทั้งการแปลความหมายของผลการปฏิบัติงานด้วย”

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้คำนิยามของ การบัญชี ไว้ว่า

“การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจใน

รูปตัวเงิน ผลงานชิ้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”

กระบวนการบัญชี

- การรวบรวมข้อมูล (Data gathering)
- จดบันทึก (Recording)
- สรุป (Summarizing)
- สื่อสาร (Communicating)

ผู้ใช้และประโยชน์ของข้อมูลทางการบัญชี

ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- **บุคคลภายในกิจการ (Internal Users)** ได้แก่ ผู้บริหาร หรือฝ่ายจัดการ
- **บุคคลภายนอกกิจการ (External Users)**
 - ผู้ถือหุ้นหรือผู้ที่สนใจจะลงทุน
 - ผู้ขายสินค้าหรือเจ้าหนี้อื่น
 - สถาบันการเงินหรือบุคคลที่ให้กิจการกู้ยืม
 - ลูกค้า
 - หน่วยงานรัฐบาล

 สาธารณชน

 ลูกจ้าง

ประเภทของการบัญชี

การบัญชีสามารถแยกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. การบัญชีของส่วนรวม (Macro Accounting) หมายถึง ระบบบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อบันทึก รวบรวม วิเคราะห์และตีความข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจของชาติเป็นส่วนรวม ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์จะมีหน้าที่จัดทำกรบัญชีของส่วนรวม

2. การบัญชีของส่วนย่อย (Micro Accounting) หมายถึง ระบบการบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อบันทึก รวบรวม วิเคราะห์และตีความข้อมูลเชิงเศรษฐกิจของแต่ละหน่วยงาน หรือแต่ละบุคคล

หน้าที่ของงานบัญชีในองค์กร

 การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) เกี่ยวข้องกับขั้นตอนและหลักปฏิบัติที่นำมาใช้ในการบันทึกบัญชี ผู้รับผิดชอบเรียกว่า นักบัญชีการเงิน (Financial Accountants) มีหน้าที่จัดทำรายงานทางการเงินเสนอแก่บุคคลภายนอกกิจการ รายงานที่จัดทำต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

- ✍ **การบัญชีบริหาร (Managerial Accounting)** เน้นการนำเสนอข้อมูลเพื่อการตัดสินใจแก่บุคลากรภายในหน่วยงาน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องทำตามรูปแบบหรือกฎเกณฑ์ตายตัวเหมือนการบัญชีการเงิน
- ✍ **การตรวจสอบภายใน (Internal Auditing)** เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจสอบบัญชีภายใน (Internal Auditor) ที่จะทำหน้าที่สอบทานการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายและตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
- ✍ **การบัญชีภาษีอากร (Tax Accounting)** จะมีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษี (Tax Specialists) ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานด้านภาษีอากรที่กิจการจะต้องชำระให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเหมาะสม

ข้อแตกต่างระหว่างการบัญชีการเงินและการบัญชีบริหาร

	การบัญชีการเงิน	การบัญชีบริหาร
การนำเสนอข้อมูล	➤ รายงานเสนอต่อบุคคลภายนอก องค์กร	➤ รายงานเสนอต่อบุคคลภายในองค์กร
ระยะเวลา	➤ อดีต – ข้อมูลทางการเงินของกิจกรรมที่ผ่านมาแล้ว	➤ ปัจจุบันและอนาคต เน้นการตัดสินใจที่จะมีผลต่ออนาคต
ลักษณะของรายงาน	➤ จัดทำรายงานทางการเงินของทั้งองค์กร	➤ จัดทำรายงานทางการเงินแยกตามส่วนงาน
ความถี่และความทันต่อเวลาของรายงาน	➤ รายงานทางการเงินตามปกติเผยแพร่ทุกเดือน ทุกไตรมาสหรือทุกปี	➤ รายงานทางการเงินมีความถี่มากกว่า เช่น ทุกสัปดาห์ และมีความทันต่อเวลามากกว่า
ระดับความถูกต้องของข้อมูล	➤ ต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้องสูงมีความเที่ยงธรรมและพิสูจน์ได้	➤ ต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้องเท่าที่มีเหตุผลอธิบายได้
มาตรฐานการจัดทำรายงาน	➤ ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	➤ ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ประเภทของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจสามารถแบ่งตามลักษณะของกิจกรรม
ได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ธุรกิจบริการ (Service Business)
2. ธุรกิจพาณิชย์กรรม (Merchandising Business)
3. ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing Business)

รูปแบบของธุรกิจ

การบันทึกรายการทางบัญชีจะแตกต่างกันไปตามประเภท
ของธุรกิจ ไม่ว่าจะธุรกิจจะมีลักษณะของการประกอบเป็นแบบใด
เช่น ให้บริการหรือจำหน่ายสินค้า ธุรกิจนั้นสามารถดำเนินการ
โดยตั้งองค์การในรูปแบบที่มีลักษณะแตกต่างตามประเภทของ
การเป็นเจ้าของ (By ownership) ซึ่งจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1. เจ้าของคนเดียว (Single Proprietorship)
2. ห้างหุ้นส่วน (Partnership)
3. บริษัทจำกัด (Corporation)

แม่บทการบัญชีและหลักการบัญชี

แม่บทการบัญชี (Accounting Framework) เป็นหลัก
เกณฑ์สำคัญในการจัดทำและนำเสนองบการเงินซึ่งผู้ใช้งบการเงิน
ควรรับทราบและเข้าใจเหตุผลในการจดบันทึกการต่าง

๑) ทางการบัญชีและในการเสนอข้อมูลเหล่านั้นในรูปแบบของงบการเงิน

ข้อมูลทางการบัญชีที่นำเสนอต่อบุคคลภายนอก และผู้บริหารของกิจการจะต้องเป็น รายงานที่เชื่อถือได้และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องจัดทำงบการเงินตาม **“หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles หรือ GAAP)”** ซึ่งหมายถึงแนวทางที่ได้รับการรับรองและยอมรับเป็นส่วนใหญ่จากผู้มีอำนาจหน้าที่ในวิชาชีพการบัญชี เพื่อให้ นักบัญชี ใช้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนก สรุปผลและจัดงบการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานโดยกระทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอและสามารถเข้าใจได้ง่าย

แม่บทการบัญชีได้อธิบายเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- วัตถุประสงค์ของงบการเงิน
- ลักษณะเชิงคุณภาพที่กำหนดว่าข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์
- องค์ประกอบและการวัดมูลค่าของงบการเงิน
- แนวความคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน

วัตถุประสงค์ของงบการเงิน

งบการเงินจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ข้อมูลในงบการเงินจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอกกิจการเนื่องจากจะนำไปใช้ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

ข้อสมมติ

เกณฑ์คงค้าง

หลักเงินค้างเป็นวิธีการบัญชีที่ใช้หลักในการปันส่วนรายได้ และค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงวดบัญชีนั้น ๆ เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงานของแต่ละงวดอย่างเหมาะสม โดยไม่ต้องคำนึงว่ารายรับนั้นได้เงินสดมาแล้วหรือยัง และค่าใช้จ่ายได้จ่ายเป็นเงินสดไปแล้วหรือยัง

การดำเนินงานต่อเนื่อง

กิจการที่จัดตั้งขึ้นมาย่อมมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานอยู่ต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลาสั้นเล็ก กิจการที่ตั้งขึ้นมาย่อมจะดำเนินงานต่อเนื่องกันไปอย่างน้อยก็นานพอที่จะดำเนินงานตามแผน และข้อผูกพันที่ทำไว้จนสำเร็จ นักบัญชีจึงมีข้อสมมุติว่า กิจการไม่ตั้งใจที่จะเลิกดำเนินงาน

ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

หมายถึงลักษณะที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน มี 4 ประการคือ เข้าใจได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้และเปรียบเทียบกันได้

เข้าใจได้

ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูล

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบ จะต้องเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งบสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

เชื่อถือได้

ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเชื่อถือได้ ข้อมูลจะมีคุณสมบัติของความเชื่อถือได้เมื่อปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญและความลำเอียง และผู้ใช้งบการเงินสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดง

ลักษณะของข้อมูลที่เชื่อถือได้ คือ เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ มีความเป็นกลาง มีความระมัดระวังและมีความครบถ้วน

* การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

งบบุคลากรแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เข้าเกณฑ์การรับรู้ให้เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ณ วันที่รายงาน

* เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ

ข้อมูลนั้นต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้น

* ความเป็นกลาง

ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือเมื่อข้อมูลที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง งบการเงินจะขาดความเป็นกลางหากการเลือกหรือการแสดงข้อมูลในงบการเงินนั้นมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลพินิจตามที่ต้องการ

* ความระมัดระวัง

การดำเนินธุรกิจมักมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นเสมอ การจัดทำงบการเงินจึงจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวัง รับรู้เรื่องความไม่แน่นอนนี้ไว้ด้วย

* ความครบถ้วน

ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนการจัดทำรายการ

เปรียบเทียบกันได้

ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้น

ข้อจำกัดสำหรับข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเชื่อถือได้

ทันต่อเวลา

การรายงานข้อมูลล่าช้าอาจทำให้ข้อมูลสูญเสียความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ฝ่ายบริหารต้องพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงาน

ความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไป

นักบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไปในการจัดหาข้อมูลนั้น

ความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ

ผู้จัดทำงบการเงินต้องหาความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพต่าง ๆ นักบัญชีจึงต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ

การแสดงผลข้อมูลที่ถูกต้องตามควร

การนำลักษณะเชิงคุณภาพและมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมมาใช้ปฏิบัติจะส่งผลให้งบการเงินแสดงผลข้อมูลที่ถูกต้องและยุติธรรม หรืออีกนัยหนึ่ง งบการเงินนั้นให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามควรนั่นเอง

องค์ประกอบของงบการเงิน

องค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดฐานะการเงินในงบดุล ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น องค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย

ฐานะการเงิน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

- * **สินทรัพย์** หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในการควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากทรัพยากรนั้นในอนาคต
- * **หนี้สิน** หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งภาระผูกพันนี้จะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรในอนาคต
- * **ส่วนของผู้ถือหุ้น** หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งหมดออกแล้ว

ผลการดำเนินงาน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย คำนิยามขององค์ประกอบต่าง ๆ มีดังนี้

- * **รายได้** หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน ซึ่งมีผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น
- * **ค่าใช้จ่าย** หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์

การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน

การรับรู้รายการ หมายถึง การรวมรายการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบดุลและงบกำไรขาดทุนด้วยตัวอักษรและจำนวนเงิน การรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นเมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ
2. รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน

การวัดมูลค่า คือ การกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงินเพื่อรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินในงบดุลและงบกำไรขาดทุน เกณฑ์ที่ใช้วัดค่าต่างๆ มีดังนี้

1. **ราคาทุนเดิม** หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไป หรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งนำไปแลกเปลี่ยนทรัพย์ ณ เวลาที่ได้สินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพัน

2. **ราคาทุนปัจจุบัน** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องจ่ายในขณะนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ชนิดเดียวกันหรือสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน และการแสดงหนี้สินด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องใช้ชำระภาระผูกพันในขณะนั้น
3. **มูลค่าที่จะได้รับ** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่อาจได้มาในขณะนั้นการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่ต้องจ่ายคืน
4. **มูลค่าปัจจุบัน** หมายถึงการแสดงสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคตแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ

แนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน

แนวคิดเกี่ยวกับทุน แนวคิดทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับทุนมาใช้ในการจัดทำงบการเงิน แบ่งออกเป็น 2 แนวคิดคือ

- * แนวคิดเกี่ยวกับ**ทุนทางการเงิน**ซึ่งรวมถึงเงินที่ลงทุนหรือสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนของผู้ถือหุ้น
- * แนวคิดเกี่ยวกับ**ทุนทางการผลิต** หมายถึงทุนที่อยู่ในรูปของกำลังการผลิตที่สามารถใช้ในการผลิตหรือที่ใช้ผลิตจริงและสามารถวัดได้ในรูปของผลผลิต

งบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statements) คือรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัดผลการดำเนินงานของกิจการภายหลังได้ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง งบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน

ส่วนประกอบของงบการเงิน

งบการเงินที่สมบูรณ์ของกิจการ ประกอบด้วย

1. งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement)
2. งบดุล (Balance Sheet)
3. งบใดงบหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 3.1 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 - 3.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Income Statement)
4. งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 - 5.1 นโยบายการบัญชี
 - 5.2 ข้อมูลเพิ่มเติม

งบกำไรขาดทุน คืองบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานสำหรับงวดบัญชีหนึ่งว่ากิจการมีรายได้และค่าใช้จ่ายจำนวนเท่าใด หากกิจการมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายแสดงว่าในงวดบัญชานั้นมีกำไร

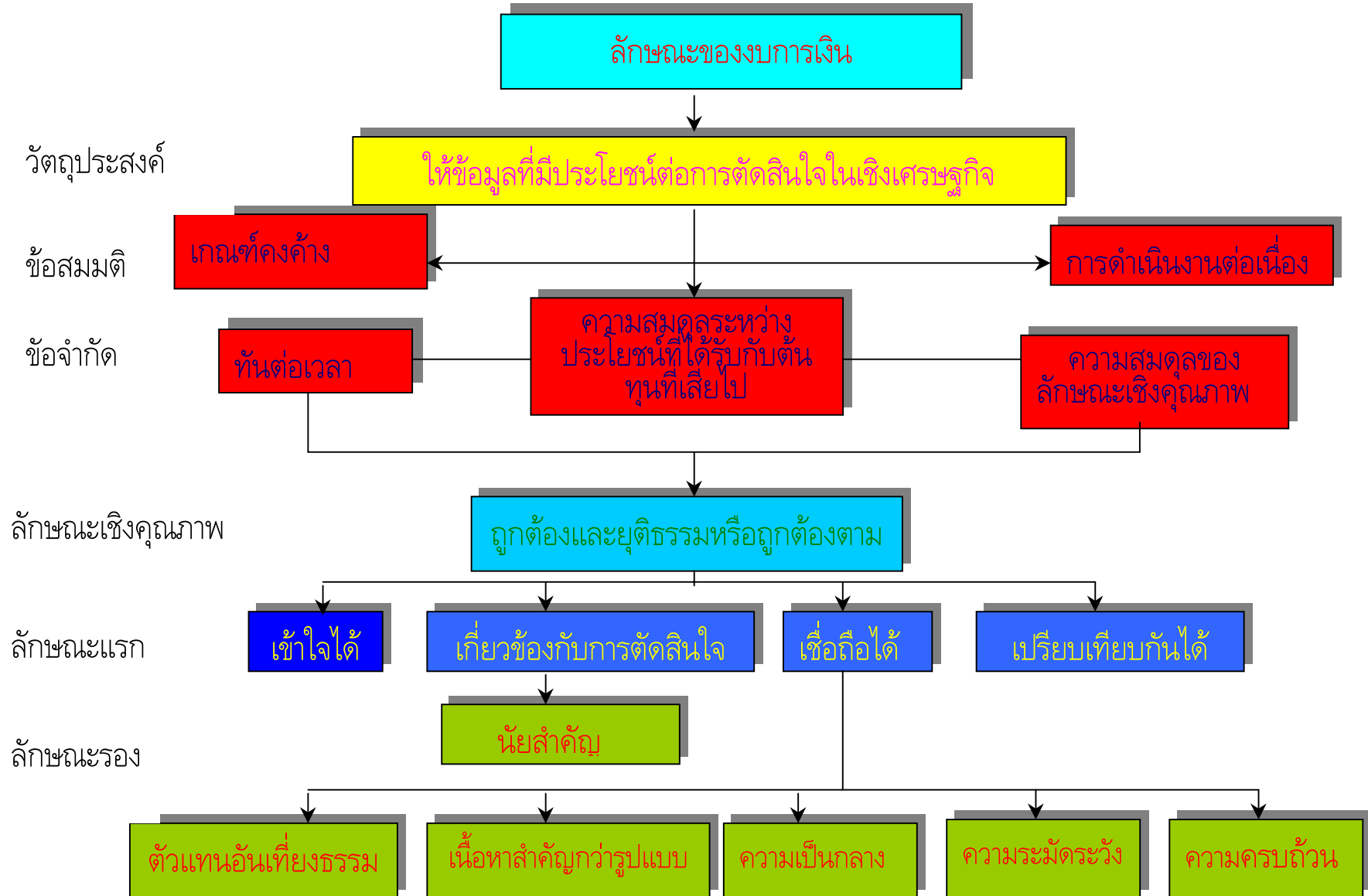
งบดุล คืองบการเงินที่แสดงฐานะการเงินของกิจการว่า ณ วันที่ระบุในงบดุลนั้น กิจการมีฐานะการเงินเป็นอย่างไร มีสินทรัพย์หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับเท่าใด

การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงได้ 2 ลักษณะคือ

- * งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
- * งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

งบกระแสเงินสด คือ งบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเงินสดและรายการที่เทียบเท่าเงินสดของกิจการ งบกระแสเงินสดจะแสดงเงินสดที่ได้รับและเงินสดที่จ่ายออกไป ในงวดบัญชีหนึ่งที่เกิดขึ้นจาก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน คือการเปิดเผยรายการที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินแต่เป็นข้อมูลที่จำเป็น เพื่อให้งบการเงินมีความถูกต้องตามที่ควร หมายเหตุประกอบงบการเงินต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวข้องกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

ตัวอย่างของงบการเงิน

งบกำไรขาดทุนซึ่งจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แสดงแบบ
ขั้นเดียว (Single step)

	<u>หมายเหตุ</u>	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
บริษัทตัวอย่าง จำกัด			
งบกำไรขาดทุน			
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25+2 และ 25+1			
	<u>หมายเหตุ</u>	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
รายได้จากการดำเนินงาน			
รายได้จากการขาย		xx	xx
รายได้จากการดำเนินงานอื่น		xx	xx
รายได้อื่น		xx	xx
รวมรายได้		<u>xx</u>	<u>xx</u>
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
ต้นทุนขาย		xx	xx
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		xx	xx
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>xx</u>	<u>xx</u>
กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้		xx	xx
ดอกเบี้ยจ่าย		(xx)	(xx)

ภาษีเงินได้	<u>(xx)</u>	<u>(xx)</u>
กำไร (ขาดทุน) จากกิจกรรมตามปกติ	xx	xx
รายการพิเศษ-สุทธิจากภาษีเงินได้	<u>(xx)</u>	<u>(xx)</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>xx</u>	<u>xx</u>

งบกำไรขาดทุนซึ่งจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แสดงแบบหลายขั้น (Multiple step)

บริษัทตัวอย่าง จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 25+2 และ 25+1

	<u>หมายเหตุ</u>	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
รายได้จากการขาย		xx	xx
<u>หัก</u> ต้นทุนสินค้าขาย		<u>xx</u>	<u>xx</u>
กำไรขั้นต้น		xx	xx
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		<u>xx</u>	<u>xx</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการขาย		xx	xx
รายได้จากการดำเนินงานอื่น		xx	xx
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน		xx	xx
รายได้อื่น		xx	xx

<u>หัก</u> รายการขาดทุนจากการด้อยค่า ของสินทรัพย์	<u>XX</u>	<u>XX</u>
กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่าย และภาษีเงินได้	XX	XX
<u>หัก</u> ดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้	<u>XX</u>	<u>XX</u>
กำไร (ขาดทุน) จากกิจกรรมตามปกติ	XX	XX
<u>หัก</u> รายการพิเศษ – สุทธิจากภาษีเงินได้	<u>XX</u>	<u>XX</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>XX</u>	<u>XX</u>

บริษัทตัวอย่าง จำกัด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25+2

(บาท)

	ทุน เรือน หุ้น	ส่วน เกิน มูลค่า หุ้น	ส่วนเกิน (ส่วนต่ำ กว่า) ทุนอื่น	ผลต่าง จากการ แปลง ค้างบ การเงิน	กำไร สะสม	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธค. 25+0	x	x	x	(x)	x	x
ผลสะสมจากการแก้ไข ข้อผิดพลาด					(x)	(x)

ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว	x	x	x	(x)	x	x
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์			x			x
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน			(x)			(x)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน				(x)		(x)
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน			(x)	(x)		(x)
กำไรสุทธิประจำงวด					x	x
เงินปันผลจ่าย					(x)	(x)
หุ้นทุนที่ออกจำหน่าย	x	x				x
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธค. 25+1	x	x	x	(x)	x	x
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์			x			x
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน			(x)			(x)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน				(x)		(x)
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน			x	(x)		x

กำไรสุทธิประจำงวด					x	x
เงินปันผลจ่าย					(x)	(x)
หุ้นทุนที่ออกจำหน่าย	x	x				x
ยอดคงเหลือ ณ 31						
ธค. 25+2	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>(x)</u>	<u>x</u>	<u>x</u>

บริษัทตัวอย่าง จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 25+2 และ 25+1

	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
รายการที่ไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	xx	xx
ส่วนต่ำกว่าจากการด้อยค่าของเงินลงทุน	xx	xx
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมรายการที่ไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	xx	xx
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด	xx	xx
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จก่อนปรับปรุง	xx	xx
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	=	<u>xx</u>
กำไรเบ็ดเสร็จหลังปรับปรุง	<u>xx</u>	<u>xx</u>

บริษัทตัวอย่าง จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25+2 และ 25+1

	<u>หมายเหตุ</u>	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
		<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
<u>สินทรัพย์</u>			
สินทรัพย์หมุนเวียน		xx	xx
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		xx	Xx
เงินลงทุนระยะสั้น		xx	xx
ลูกหนี้และตัวเงินรับการค้า – สุทธิ		xx	xx
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		xx	xx
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>xx</u>	<u>xx</u>
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		xx	xx
เงินลงทุนระยะยาว		xx	xx
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ		xx	xx
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน		xx	xx
สินทรัพย์อื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมสินทรัพย์		<u>xx</u>	<u>xx</u>

บริษัทตัวอย่าง จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25+2 และ 25+1

	<u>หมายเหตุ</u>	<u>25+2</u>	<u>25+1</u>
		<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจาก			
สถาบันการเงิน		xx	xx
เจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า		xx	xx
ส่วนเกินของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ			
ภายในหนึ่งปี		xx	xx
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		xx	xx
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>xx</u>	<u>xx</u>
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		xx	xx
เงินกู้ยืมระยะยาว		xx	xx
หนี้สินอื่น		<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมหนี้สิน		<u>xx</u>	<u>xx</u>
 <u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
ทุนเรือนหุ้น		xx	xx
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		xx	xx

กำไรสะสม:	xx	xx
กำไรสะสมต้นงวด		
<u>บวก</u> กำไรสุทธิ	xx	xx
<u>หัก</u> เงินปันผลจ่าย	(xx)	(xx)
กำไรสะสมปลายงวด	<u>xx</u>	<u>xx</u>
ส่วนเกินทุนจากการปรับมูลค่าทรัพย์สินเพิ่ม	<u>xx</u>	<u>xx</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>xx</u>	<u>xx</u>
 รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	 <u>xx</u>	 <u>xx</u>

บริษัทตัวอย่าง จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25+2 (บาท)

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน :

กำไรสุทธิ	
ปรับปรุงด้วย	xx
บวก : ค่าเสื่อมราคา-รถยนต์	xx
ค่าเสื่อมราคา- อาคาร	xx
เงินเดือนพนักงานค้างจ่ายเพิ่ม	xx
ตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้น	xx

(ต่อ)

หัก : ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	(xx)	
ค่าประกันภัยจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น	(xx)	
เจ้าหนี้การค้าลดลง	<u>(xx)</u>	
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน		xx
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน :		
ขายที่ดิน	xx	
ซื้อรถยนต์	(xx)	
ซื้ออาคาร	<u>(xx)</u>	
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		(xx)
กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน :		
ออกหุ้นสามัญเพิ่มเติม	xx	
จ่ายเงินปันผล	<u>(xx)</u>	
เงินสดสุทธิที่ได้จากกิจกรรมจัดหาเงิน		<u>xx</u>
เงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		xx
เงินสด ณ วันต้นงวด		<u>xx</u>
เงินสด ณ วันสิ้นงวด		<u>xx</u>

